

HARTENBREKER

Eerder verschenen van Geir Tangen:

Het meesterwerk

Geir Tangen

Hartenbreker

the house of books

Oorspronkelijke titel: *Hjerteknuser*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Gyldendal Norsk Forlag, Oslo, 2017

© Geir Tangen, 2017

© Vertaling uit het Noors: Eline Jongsma, 2019

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2019

Omslagontwerp: Riesenkind

© Omslagbeeld: Arcangel Imagenes SL

Foto auteur: © Haakon Nordvik

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 5122 4

ISBN 978 90 443 5123 1 (e-book)

NUR 332

www.thehouseofbooks.com

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotografie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn zoon Daniel
'Jij bent mijn hartenbreker...'

Haugaleite, Haugesund
Zondagochtend, 1 maart 2015

Alexander Hauge Gudmundsson probeerde zijn ogen open te doen, maar kreeg ze alleen maar op een kiertje. Het was zondag, de laatste dag van de voorjaarsvakantie, en de avond ervoor had hij iets te diep in het glaasje gekeken. Hij lag in een vreemd bed, onder een groot donzen dekbed dat duur aanvoelde. Als hij het indrukte, kwam het meteen weer omhoog. Alles in de kamer was wit, behalve de donkerbruine balken onder het plafond en de bruine kledingkast naast het bed. Die was vast ook niet goedkoop, dacht hij. Hij was verkleumd en het puntje van zijn neus was ijskoud, hoewel het raam dicht was. Op een beige poef onder de vensterbank lag een stapeltje keurig opgevouwen kleren. Meisjeskleren. Hij liet zijn hoofd terugzakken op het kussen.

Shit! Ben ik soms met iemand naar bed geweest?

Tastend stak hij een hand uit naar de andere kant van het tweepersoonsbed. Zijn vermoeden werd bevestigd. Daar lag iemand. Hij trok zijn arm terug om het meisje niet wakker te maken. Voorzichtig probeerde hij zich om te draaien zodat hij kon zien wie het was, maar hij zag meteen sterretjes. De hele rechterkant van zijn lijf was beurs. Het lukte hem niet om een zacht gejammer te onderdrukken.

Hij bleef een paar minuten liggen, terwijl hij zijn uiterste best deed om niet over te geven. Telkens als hij zijn ogen opendeed, was het

alsof een grote klauw zich in zijn hersenen boorde. Hoewel hij nog maar zeventien was, had hij al behoorlijk wat ervaring. Het kon hem dus eigenlijk geen moer schelen wie er naast hem lag. Het antwoord op die vraag was hem de pijn gewoon niet waard.

Alexander trok het dekbed over zijn hoofd en probeerde weer in slaap te vallen. Hij dacht met heimwee terug aan de tijd dat hij op zondag thuis op blote voeten en in een zachte pyjamabroek over het parket in de woonkamer rende, op weg naar Disney Channel of een doos lego die klaarstond om ondersteboven gekeerd te worden.

Hij kon de slaap niet meer vatten. Het was té stil in de kamer. Voorzichtig opende hij een voor een zijn ogen. Hij zag onscherp, maar begon naast zich geleidelijk de contouren van een bekende gedaante te ontwaren. Haar lange, zwarte haar viel over haar slapende gezicht. Hij had al genoeg gezien. Die donkere huid en die volle lippen hadden hem in zijn dromen maandenlang achtervolgd.

Fuck! Ben ik eindelijk met Emilie in bed beland, kan ik me er geen seconde van herinneren!

Sinds hij haar afgelopen herfst op een feest had ontmoet, had Emilie geen enkele interesse getoond in iets anders dan een platonische vriendschap. Ze hadden gepraat en gechat en waren elkaar regelmatig tegengekomen bij het uitgaan, maar meer was het nooit geworden. Dat irriteerde hem mateloos, want Emilie was niet bepaald kieskeurig. Wat er vannacht was gebeurd? Geen idee. Zijn harddisk was leeg.

Toch bekwam hem langzaam een gevoel van onbehagen. Er was iets voorgevallen op het feest. Iets waardoor hij was begonnen te vechten. Hij wist niet of het echt een herinnering was of dat het alleen maar werd opgeroepen door paranoia vanwege zijn black-out, maar hij zag ineens voor zich hoe hij brullend en schreeuwend op de dansvloer had gestaan, wild om zich heen slaand, totdat iemand hem tegen de grond had gewerkt.

Zijn gedachten werden onderbroken door een geluid op de gang, een meisjesstem die hij meteen herkende. Het was Veronica. Dan was hij dus nog steeds aan de Haugaleite, waar het feest had plaatsgevon-

den. Haar ouders maakten een citytrip naar Gdansk, dus ze was het hele weekend alleen thuis.

Hij kon Emilie net zo goed meteen wakker maken. Hij kon toch niet doen alsof er niets was gebeurd. Alexander draaide zich om en legde zijn vingers op haar wang. Zijn hart sloeg drie slagen over. Het was alsof hij een wassen beeld aanraakte – haar huid was koud en stijf.

Hij trok vliegensvlug zijn hand terug, rolde van haar weg en landde met een dreun op de vloer. Hij trok het dekbed van het bed en klemde het tegen zich aan, terwijl hij achteruit kroop tot naast de bruine kledingkast. Daar bleef hij zitten, snakkend naar adem. Zijn hart bonkte zo snel, dat het uit zijn borstkas leek te willen springen.

Dit kan toch verdomme niet waar zijn...

Hij aarzelde even, maar kwam toen houterig overeind en ging voorzichtig op zijn knieën naast Emilie op het bed zitten. Hij pakte haar vast en draaide haar naar zich toe. Hij onderdrukte een schreeuw. Het was alsof hij een paspop bewoog. Haar armen en benen kwamen niet mee en staken in onnatuurlijke hoeken in de lucht. Haar donkere huid was grauw, alsof ze van binnenuit stoffig was geworden. Haar gezwollen tong hing slap uit haar rechtermondhoek en haar onderkaak was omlaag gezakt. Haar ene hand, die eerst boven haar hoofd op het kussen had gelegen, wees nu beschuldigend naar Alexander. Haar gebroken ogen staarden dwars door hem heen.

Smedasundet 98, Haugesund
Zondagochtend, 1 maart 2015

Het uitzicht over de fjord vanuit de spreekkamer van psycholoog Vigdis Nygaard was spectaculair. Op deze allereerste lentedag zag journalist Viljar Ravn Gudmundsson door de nevel heen een zeilboot uitvaren, tussen de eilanden Risøy en Hasseløy door. Langs het Smedasundet – de zee-engte tussen de stad en Risøy – was de hele geschiedenis van Haugesund te zien. Vooraan stonden de oude haringloodsen, gehavend door de tand des tijds en de zware winterstormen. Verder naar achteren lag de enorme blauwe loods van oliebedrijf Aibel zich te koesteren in de ochtendzon. Daar hadden de arbeiders zich, toen het haringavontuur eenmaal voorbij was, in dienst gesteld van de olie-industrie en de Noordzee, zodat de rest van het land van de welvaart kon blijven genieten. Aan het eind van de fjord lag Hasseløy, waar luxeappartementen panorama-uitzicht boden op de zee.

De psycholoog ontving normaal gesproken geen patiënten op zondag, maar voor Viljar maakte ze een uitzondering. Hij kon zich niet herinneren wanneer Vigdis de consulten voor het laatst gefactureerd had. Hij had er nooit naar gevraagd, maar vermoedde dat ze hem beschouwde als haar beschermeling, die ze moest behoeden voor de grote boze buitenwereld.

Viljar begon het gesprek altijd op deze manier – met zijn rug naar

haar toe en zijn blik op de boten op het Smedasundet. Het was eenvoudiger om tegen de wereld daarbuiten te praten dan tegen haar. Hij greep een van de parasieten die op zijn chronisch slechte geweten teerden en hield hem tegen het licht.

‘Weet je wat het is? Ik had hem kunnen tegenhouden.’

Viljar praatte tegen het raam, maar hij kon merken dat Vigdis had gehoord wat hij zei, want ze ging verzitten in haar zwartleren stoel.

‘Je bedoelt...’

De rest van haar zin bleef in de lucht hangen. Ze hadden stilzwijgend afgesproken hem niet bij naam te noemen – de Maestro, die het slaperige stadje Haugesund nog maar een paar maanden geleden had omgetoverd in een bloederig moordtoneel. Zeven mensen had hij vermoord, omwille van zijn ego en om zichzelf van de vergetelheid te redden. Viljar was blij dat die klootzak nooit de kans had gekregen mee te maken hoe zijn boek in het kielzog van de seriemoorden een bestseller werd. De hersentumor was hem te vlug af geweest. MAESTRO LEGT HET LOODJE kopte de krant VG. Het was het mooiste kerstcadeau dat Viljar zich had kunnen wensen.

‘Ja. Ik had hem kunnen tegenhouden.’

Vigdis kuchte, wat ze alleen deed als ze zich niet goed voelde. Hij hoorde hoe ze opstond en naar hem toe liep. Ze legde haar warme hand op zijn schouder.

‘Wat er met je collega Ranveig is gebeurd... Jij had haar niet kunnen redden. En de zus van Lotte Skeisvoll... Je was op dat moment niet eens in de buurt, toch?’

Hij draaide zich naar haar om. Er gleed een weemoedige glimlach over haar gezicht. Hij legde zijn hand op de hare en kneep er even in.

‘Nee, die moorden had ik niet kunnen voorkomen, dat weet ik... Maar ik had dat verrekte boek van hem wel kunnen tegenhouden. Hij wilde met me praten, wist je dat? Hij wilde alles uitleggen. Als ik hem toen had bezocht in de gevangenis, had ik hem er misschien van kunnen overtuigen dat het waanzin was om het hele verhaal te publiceren als goedkoop vermaak.’

Viljar keek weer uit over het Smedasundet. De zeilboot die hij eerder met zijn ogen gevolgd had, rondde Hasseløy en verdween uit het zicht. Buiten was het grauw en mistig en de regen geselde de kade. Als het weer in Haugesund de vorm van een mens had kunnen aannemen, was het ongetwijfeld een alcoholist geweest. Een kwartaalzuiper welteverstaan, die zo nu en dan droogstond, zonder enige kans op langdurige verbetering.

Vigdis zuchtte. Ze had Viljars argumenten al vaker gehoord.

‘Ik denk dat je het mis hebt. Dat boek was nu juist zijn motief. Als het er niet was gekomen, was het hele project zinloos geweest. Dan had hij helemaal niets bereikt.’

Daar had ze een punt. Viljar begreep zelf ook wel dat hij geen kans had gemaakt, maar hij had het in elk geval kunnen proberen.

‘Misschien heb je gelijk. Ik ben hoe dan ook niet degene die er het meest onder lijdt. Bovendien heb ik jou om me op te lappen als ik me rot voel. Voor Lotte is het allemaal veel erger...’

‘Ik heb haar gezegd dat ze bij me langs mag komen wanneer ze maar wil, dat weet je. Als ze iemand nodig heeft om mee te praten, bedoel ik.’

Viljar voelde zijn vingers prikken. Dat was een gevoelig punt. Het ging niet goed met Lotte. Hij had gedaan wat hij kon, maar telkens als hij suggereerde dat ze hulp moest zoeken, deed ze de deur van de kluis op slot en gooide ze de sleutel weg.

‘Ze heeft mij.’

Hij draaide zich weer om en liep dit keer naar de zwartleren stoel die midden in de kamer stond. Dat was een teken voor Vigdis. Hij had zich genoeg blootgegeven, nu was het haar beurt. Ze aarzelde even, maar ging toen op de stoel tegen over hem zitten. Tussen hen in stond een versleten grenen tafel uit het begin van de jaren zeventig.

Vigdis zette haar hippiebril af en legde hem op tafel. Het montuur was vast hip geweest toen ze nog jong en radicaal was – met haar onder haar oksels, Mao’s rode boekje in haar tas en een joint in haar binnenzak – maar wekte nu vooral de indruk dat ze iets te wanhopig

dat imago probeerde vast te houden. Haar rebelse jeugd lag veertig jaar en evenzoveel miljoenen kronen achter haar.

‘Zie je haar vaak – Lotte bedoel ik?’

Viljar schoof heen en weer op zijn stoel. Hij had Lotte beloofd niemand iets te vertellen over de dingen die ze hem toevertrouwde. Ze werkte bij de politie. Ze moest sterk zijn. In haar wereld betekende een scheur in de façade het einde van je carrière. Toch zou ze echt met iemand anders dan hem over haar zus moeten praten. Hij kon naar haar luisteren, maar wist nooit de goede antwoorden te geven. De antwoorden die ze nodig had.

‘Viljar...?’

Viljar schoof zijn gedachten opzij en gaf zo eerlijk mogelijk antwoord, zonder uit de school te klappen.

‘Ja. We zien elkaar vaak. Heel vaak zelfs. Zij praat, ik luister. En dat is natuurlijk heel mooi, maar ik geloof niet dat het haar echt ergens brengt. Ze is weer voltijd aan het werk gegaan. Veel te vroeg, als je het mij vraagt. Ze is nog maar een schaduw van de rechercheur die ze eerst was.’

Vigdis keek bedachtzaam en wilde Viljar net een vervolgvraag stellen, toen zijn mobiel ging. Hij streek zijn schouderlange, blonde haar achter zijn oren en haalde de telefoon tevoorschijn uit zijn binnenzak. Het was Alexander, zijn zoon.

Viljar voelde meteen hoe een warm gevoel zich verspreidde door zijn borst. Tegelijkertijd ging zijn nekhaar overeind staan van bezorgdheid. Zo was het vaderschap – een combinatie van blijdschap en angst, opluchting en zorgen.

‘Ha Alex!’

Hij zette een vrolijk gezicht op en liet niets anders doorklinken in zijn stem dan zorgeloze blijdschap over het feit dat zijn zoon belde.

‘Papa, je moet komen! Kun je me komen halen?’

De sluimerende ongerustheid, het vage voorgevoel dat hij al had, boorde zich als een vishaak in zijn hart. Hij kwam overeind en liep weer naar het raam.

‘Wat is er aan de hand?’

De jongen hijgde onbeheerst en kreeg geen woord over zijn lippen. Toen het hem eindelijk weer lukte te praten, klonk zijn stem mat.

‘Doet er niet toe. Kun je alsjeblieft gewoon komen, papa? Ik heb hulp nodig.’

Viljar peuterde een schilfer afgebladderde verf van het raamkozijn. Typisch Alexander – nooit zeggen wat er was, maar wel verwachten dat anderen hem bij elke kik die hij gaf te hulp schoten. Zijn zeventienjarige zoon was een kind van zijn egocentrische tijd.

‘Ik kom pas als je zegt wat er is. Voor minder dan een noodgeval loop ik niet bij mijn afspraak weg. Anders kan ik je net zo goed straks na afloop ophalen. Oké?’

‘Jezus, zeg. Is die afspraak soms belangrijker dan je eigen zoon? Het is ook een noodgeval! Ik ben aan de Vestevegen. Bij Veronica.’

Viljar deed net alsof hij beschuldigende vraag niet had gehoord.

‘Oké, ik kom er zo aan, Alex. Maar je moet me wel vertellen wat er is gebeurd.’

Het bleef stil aan de andere kant van de lijn. De seconden tikten weg. Net toen Viljar op het punt stond zijn vraag te herhalen, hoorde hij de jongen fluisteren.

‘Ik werd net wakker naast Emilie. Ze is dood, papa.’

Een ogenblik lang hield de rest van de wereld op te bestaan en waren alleen Alexanders woorden er nog.

‘Ze leeft niet meer. En ze is helemaal stijf.’

Terwijl Viljar struikelend naar buiten rende en de stenen trap treden voor de buitendeur afvloog, bleef die laatste zin door zijn hoofd galmen. Hij graaide naar zijn autosleutel, terwijl hij zo hard hij kon over de kade rende, in de richting van zijn auto.

Grønland, Oslo

Zondagochtend, 1 maart 2015

Harald Samuelsen, hoofdinspecteur van de PST, de Noorse geheime dienst, volgde de bewegingen van de verdachte nauwlettend. De man die hij in de gaten hield, was een magere kerel met achterovergekamd blond haar en een peperdure, nauwsluitende outfit. Christopher Walken in een wetsuit, dat idee. Het was nog maar even over tien, maar Samuel had nu al een stijve rug van al die uren in zijn autostoel. Hij zette zijn ronde brilletje af, viste een brillendoekje op uit zijn kleine, zwarte Royal RepubliQ-schoudertas en ging er eens goed voor zitten. Sommige mensen rookten, anderen trommelden met hun vingers op het stuur. Harald Samuelsen poetste zijn brillenglazen.

Zijn schouderlange, zwarte haar en zijn bril met blauwgetinte glazen hadden hem onder zijn collega's al gauw de bijnaam 'Ozzy' bezorgd. Daar kon hij wel mee leven. Uiteindelijk ging het bij de Dienst toch om je capaciteiten.

De man die hij in de gaten hield had banden met extreemrechtse kringen – en geld. Harald wendde zich tot zijn collega.

'Oké... Dit is nu al het derde Money Transfer-kantoor binnen een uur. Ik heb genoeg gezien. Er is een vast patroon, toch?'

Zijn collega bestudeerde de auto's die zich in slakkengang voortbewogen over de Grønlandsleiret, in de richting van de Schweigaards

gate. Een stilstaande tram naast hen blokkeerde het zicht een paar tellen lang.

‘Hm... Elke eerste zondag van de maand. Vier geldkantoren tussen negen en twaalf. Elke keer dezelfde vier.’

Ze hielden de man al een tijd in de gaten. De Money Transfer-kantoren waren kleine filialen van buitenlandse beleggingsfondsen, banken en investeringsmaatschappijen. Ze vielen onder de verantwoordelijkheid van de overheid in het land van herkomst, wat het voor de Noorse instanties moeilijk maakte om de geldstromen te controleren. De geheime dienst vermoedde dat het geld doorgesluisd werd naar de Haugesundse afdeling van de rechts-extremistische beweging Norsk Motstand, Noors Verzet. Harald stopte zijn poetsdoekje terug in zijn brillenkoker, zonder zijn blik af te wenden van het geldkantoor.

‘En de vier kantoren die hij bezoekt zijn allemaal afkomstig uit hetzelfde land?’

‘Ja, ze zijn onderdeel van het Hongaarse Nemzeti Investa. Meer weten we niet. De Hongaarse politie heeft beloofd ze door te lichten, maar daar bleef het bij. We krijgen geen inzage.’

‘Hongarije? Zoveel Hongaren zijn er toch niet in Oslo?’

Harald Samuelsen bracht zijn gezicht dichterbij de autoruit om beter zicht te krijgen. Hij moest zijn ogen dichtknijpen tegen de felle ochtendzon.

‘De filiaalhouders zijn niet Hongaars. Het zijn Irakezen, Syriërs, Bosniërs, Serviërs, Marokkanen... Nou ja, je begrijpt wat ik bedoel. Die hebben hun Audi A5 niet bij elkaar verdiend met het repareren van telefoonschermpjes of de verkoop van zondagskranten in het Urdu, om het zo maar te zeggen.’

Harald opende zijn portier. Hij had genoeg gezien. Hij liep om de auto heen en boog zich over het portier aan de bestuurderskant. Zijn collega liet het raampje zakken.

Het onderzoek naar rederszoon en erfgenaam Jan Sigfred Bergersen was maar een klein stukje van de puzzel. Die vent was veel te slim om de wet te overtreden. Waaraan hij zijn miljarden kronen uitgaf deed

er niet toe, zolang hij maar geen terrorisme sponsorde.

‘Jullie kunnen voorlopig stoppen met schaduwen. Het is niet verboden om Norsk Motstand te financieren, maar de mogelijkheid dat de lokale afdeling te veel geld in handen krijgt, blijft een potentiële dreiging. We moeten onze ogen openhouden, maar vooralsnog laten we Bergersen lopen.’

Samuelsen ging te voet naar het station, om daar de trein naar vliegveld Gardermoen te nemen. Om tien over half drie vertrok zijn vlucht naar Haugesund. Dat was de enige plaats waar de geheime dienst een concreet spoor had.

Hij vond een zitplaats in de stiltecoupé, pakte zijn iPad en bekeek de beelden die van de rechts-extremistische groep gemaakt waren. Een politie-informant bij Norsk Motstand in Oslo beweerde dat de Haugesundse afdeling er financieel veel beter voor stond, waardoor ze daar grotere acties konden plannen en uitvoeren. Daarom hadden ze rederszoon Bergersen ook geschaduwd. Hij stak het feit dat hij vijftien jaar geleden actief lid was geweest van de neonazistische organisatie Vigrid niet onder stoelen of banken, maar de roddelpers had er geen aandacht meer aan besteed sinds hij vijf jaar geleden in een drie pagina's lang interview in het roddelblad *Se & Hør* afstand had genomen van zijn vroegere denkbelden.

Jan Sigfred Bergersen was geboren en getogen in Haugesund. De onderzoeksgroep die Harald Samuelsen leidde had lang gezocht naar een directe link met de Haugesundse afdeling van Norsk Motstand, maar vooralsnog viel er niets te bewijzen – behalve dan dat Bergersen een jeugdviend was van de huidige leider, Geirmund Bakken.

Harald zette zijn iPad uit en keek naar het informatiescherm dat de vertrektijden van de vluchten weergaf voor de treinreizigers. SAS-vlucht SK-303 naar Haugesund had een vertraging van dertig minuten. Niets aan te doen. En bovendien: wie had er in godsnaam haast om begin maart naar Haugesund te reizen?

Haugaleite, Haugesund
Zondagochtend, 1 maart 2015

Zijn vingers trilden onbeheersbaar. Hij ademde gejaagd en oppervlakkig. Het leek wel alsof er niet genoeg zuurstof in de kamer was. Alexander probeerde zijn aandacht te richten op iets anders dan het bed, maar zijn blik werd keer op keer als een kompasnaald naar het lijk getrokken. Hij had het dekbed half over Emilie heen gegooid, maar vanaf de plek waar hij stond, zag hij haar hoofd, haar schouders, haar linkerborst en de arm die in zijn richting wees. Grotesk. Angstaanjagend. En zo onwerkelijk dat hij de aanblik niet verdroeg.

Ze was dood. Telkens als hij zich afwendde van haar glazige ogen, was het alsof er een drakenklauw over zijn rug krabde. Over dit soort momenten had zijn vader met hem gepraat. *Momenten waarop er geen weg terug is.*

De kamer draaide voor zijn ogen en hij was duizelig. Hij probeerde zijn kleren te vinden, maar die lagen niet bij elkaar op een stapeltje, zoals die van Emilie. Hij zwierf lukraak rond, spiernaakt en met een dood meisje in bed.

Hij liet zijn blik door de kamer gaan. Het wit van de muren, lakens en meubels ging in elkaar over en bezorgde hem het gevoel dat hij in een cocon zat. Een stukje van zijn blauwe spijkerbroek piepte onder het bed vandaan. Hij rende eropaf en griste er een opgefrommelde bundel kleren onder vandaan. Zijn overhemd rook naar kots, maar

daar trok hij zich niets van aan. Hij wurmde zich erin en schoot ook zijn andere kleren aan.

Bij de deur gekomen, bleef hij staan. Hij hyperventileerde. Hij kreeg zijn ademhaling niet meer onder controle. Net op het moment dat hij de kamer wilde verlaten, hoorde hij opnieuw stemmen.

Verdomme!

Het raam... Alexander liep om het bed heen naar het raam. Hij deed het open en keek omlaag. Naast het raam was een uitklapbare brandladder gemonteerd, die als een stalen balk langs de muur liep, tot aan het bloemperk dat vijf meter onder hem lag. Hij greep de hendel beet waarmee de ladder geopend kon worden, maar er zat blijkbaar ergens iets vast, want hij kreeg er geen beweging in.

Gefrustreerd gaf hij zijn poging om ongezien het huis te verlaten op. Hij kon niets doen. De preken van zijn vader galmden door zijn hoofd: je moet je fouten erkennen, je straf ondergaan en ervan leren. Als hij zich nu maar kon herinneren wat er was gebeurd. Hij liep terug naar de slaapkamerdeur en deed die voorzichtig open. Er was niemand te zien. Opgelucht sloop hij naar buiten en deed de deur achter zich dicht.

‘Alex? Fuck man, wat doe jij hier?’

Veronica’s schelle stem trof hem als een schop in zijn knieholten en hij zakte bijna door zijn benen. Hij greep de deurpost vast en draaide zich langzaam om naar de diva des huizes.

Even vertrok haar gezicht van minachting, maar vrijwel meteen herstelde ze haar uitdrukingsloze façade. In haar lange blonde haar, dat over haar rechterschouder hing, was een keurige zijskeiding gekamd. Het energieverbruik van haar stijltang was vast een aparte kostenpost in de boekhouding van de familie Østensjø. Ze was kort van stuk – zelfs op stilettohakken mat ze nauwelijks een meter zestig – en haar nepwimpers waren zo zwaar dat het behoorlijk wat spierkracht moest kosten om haar ogen open te houden. Haar aanblik was Alexander liever bespaard gebleven.

Hij antwoordde ontwijkend. Zijn paranoia en de gedachte aan

wat Veronica aan de andere kant van de deur te wachten stond, zorgden ervoor dat zijn herinneringen aan gisteren alleen maar waziger werden.

‘Was jij gisteren niet vroeg naar huis gegaan? Jezus, aso, je kunt hier toch niet zomaar blijven pitten?’

Ze zette een paar stappen in zijn richting, ging op haar tenen staan en keek over zijn schouder.

‘Is Emilie daar?’

Haar stem klonk nog scheller dan eerst en haar ogen schoten heen en weer tussen Alexander en de deur achter hem. Hij deed zijn mond open om antwoord te geven, maar net op dat moment kreeg Veronica gezelschap van twee anderen, die de trap afliepen en naast haar kwamen staan. Ingar en Eivind. Net als Veronica waren ze een paar jaar ouder dan Alexander. Eivinds lichtblauwe overhemd spande zo strak om zijn borstkas dat de knopen er bijna af sprongen. Niet dat er zo veel knopen dicht zaten – *openhemd* was eigenlijk een betere term, dacht Alexander.

Achter Eivind stond Ingar, fier rechtop, als de Haraldshaugen-obelisk in een storm. Hij was lang, slank en blond. Zijn kapsel werd op zijn plaats gehouden met behulp van een halve pot wax en met zijn ijsblauwe ogen hield hij zijn omgeving nauwlettend in de gaten. Veronica draaide zich om naar de twee jongens en brieste: ‘Alex is vannacht bij Emilie naar binnen geslopen. Die fucking smeerlap.’

Geen van beiden zei iets terug, maar Eivind zette meteen een stap in Alexanders richting. Hij stond erom bekend dat de lengte van zijn lontje en zijn strafblad omgekeerd evenredig waren en Alexander vermoedde dat hij zijn vuisten al had gebald. Ingar legde zijn hand op Eivinds schouder om hem te sussen. Hij glimlachte Alexander vriendelijk toe en vroeg of het klopte wat Veronica zei.

Alexander was doodsbang. Als hij toegaf, kon Ingar weinig doen om Eivind tegen te houden. Meer dan honderd kilo spieren en heel wat minder dan honderd IQ-punten – geen fijne combinatie. Alexander wist dat hij dapper moest zijn en de waarheid moest vertellen,

maar schrok al terug voordat hij de consequenties had kunnen overdenken.

‘Emilie is er niet. Weet ik veel waar ze uithangt. Vast naar huis gegaan, ofzo.’

Zijn poging om het drietal te kalmeren had niet het gewenste effect. De gang werd smaller, de muren kropen op hem af. Veronica schudde haar hoofd en stak beschuldigend een vinger naar hem uit.

‘Denk je soms dat we achterlijk zijn? Je staat gewoon te liegen. Emilie is daarbinnen, dat weet ik zeker. Ik heb haar gisteren de sleutel gegeven.’

Alexander wist dat hij geen kant op kon, maar bleef ontkennen. Eivind blies zich op en zelfs Ingar fronste sceptisch zijn voorhoofd, terwijl hij met zijn vingers door zijn blonde haar ging. Hij gaf Veronica zijn smartphone. Op het scherm stond Emilies naam, met daarnaast een groen icoontje.

‘Bel haar anders gewoon. Als ze thuis blijkt te zijn, is het misverstand de wereld uit. Oké?’

Tien seconden later hoorden ze Adeles *Hello* de wereld begroeten – een wereld die zich op dat moment achter Alexanders rug bevond. Hij werd bruut aan de kant geschoven en vervolgens tegen de muur gedrukt, met Eivinds onderarm tegen zijn adamsappel. Veronica wurmde zich resoluut langs hen heen en liep de slaapkamer in, terwijl Ingar bleef staan.

Veronica’s gil was het huiveringwekkendste geluid dat Alexander ooit gehoord had. Ze schreeuwde drie keer achter elkaar, telkens even hard en schrill. Na de derde keer draaide ze zich plotseling om en vloog de gang weer op, waar haar geschreeuw overging in gegorgel. Ze kotste op het parket. Eivind en Ingar vergaten Alexander en renden de slaapkamer in.

Dit was zijn kans. Hij had het besluit al genomen voordat zijn verstand zich ermee kon bemoeien. In drie stappen was hij bij de trap die naar de hal leidde. Struikelend en slippend rende hij naar beneden, terwijl hij de jongens boven zich hoorde schreeuwen.

Toen hij de voordeur bereikte, hoorde hij hoe ze achter hem de trap af stormden. Hij rukte vertwijfeld aan de klink, maar de deur zat op slot. Hij wist de draaiknop van het slot open te krijgen, maar kreeg net op dat moment een harde stomp in zijn rug van Eivind.

De deur vloog open. Alexander werd naar buiten gekatapulteerd en landde op het tuinpad met op zijn rug een kleerkast van honderd kilo. Zijn gezicht schraapte langs het grind. Vrijwel meteen voelde hij de eerste klappen tegen zijn achterhoofd en in zijn zij. Toen er een vuist tegen zijn rug sloeg, voelde hij een paar ribben breken.

Toen verdween het gewicht plotseling. Alsof degene die op hem had gelegen ineens was opgestaan. Alexander deed zijn ogen open. Hij zag twee paar zwarte legerkisten op het grind en verderop een stel versleten, groene sneakers, die hij meteen herkende.

‘Papa...’

Kustpad, Kvalsvik, Haugesund
Zondagochtend, 1 maart 2015

Terje Nitter werd omringd door idioten.

Dat was zijn lot. Hij moest altijd alles zelf doen. Plannen maken, inschattingen, risicoanalyses. Soms een hopeloze taak. Hij was een schaker met een heel bord vol onbruikbare pionnen.

Na dat gedoe op het feest van gisteravond was de verleiding groot om ze gewoon in hun sop te laten gaarkoken, maar hij had hen nodig. Hij gaf het niet graag toe, maar hij was afhankelijk geworden van die leeghoofden.

Terje Nitter wandelde kalmpjes langs het nieuwe kustpad ten noorden van de stad. Bij de baai Gardsvik passeerde hij twee vervallen boothuizen, ter hoogte van het eiland Vesteholmen. Door de nevel heen leek het eiland slechts een grijze schaduw, omringd door klot-sende golven. Het pad liep omhoog naar de Gauldølavegen. Terje groette een jong stel dat op pad was met een kinderwagen en wisselde een paar woorden met hen, waarna hij zijn wandeling vervolgde. Hij probeerde zich te concentreren op het vinden van een oplossing. Hij moest ingrijpen. Optreden. Anders zou alles in de soep lopen.

De dood van Emilie Sand Vormedal sloot netjes aan op een reeks stupide acties waarmee ze de aandacht trokken – niet in de laatste plaats die van de politie en de pers. Dat was niet de bedoeling. Hij vervloekte zijn eigen grenzeloze naïviteit. Hij had het moeten voor-

zien. Hij had een betere risicoanalyse moeten maken. Als grootmeester moest je altijd meerdere zetten vooruitdenken, je indekken en verschillende opties openhouden. Terje Nitter beseftte dat hij zich had gedragen als een amateur. Hij had blind vertrouwd op de idealen en grondbeginselen van de organisatie. Hartstocht, anonimiteit en loyaliteit. Voor hem was het ondenkbaar om daar niet naar te handelen, maar hoe fel brandde het vuur eigenlijk bij de rest?

Hij beklom het laatste stukje van de helling, tot hij uitkeek over de baai Kvalsvik, en liep toen door naar de vuurtoren aan het einde van de landtong. De rotsen waren vochtig en glad, maar hij ging toch zitten en keek genietend uit over de branding die op de kust sloeg.

De frisse zeewind zette zijn zintuigen op scherp en maakte zijn gedachten dieper, grootser. Er was een alternatief, bedacht Terje. Een oplossing die hun de extra tijd zou opleveren die ze nodig hadden. Die de noodlottige gebeurtenis van gisteren ongedaan zou maken. Een offer. Een zwarte pion op een ongedekt veld.

Het elimineren van de dreiging zou wel wat deining veroorzaken, maar geen gevaarlijk hoge golven. Het kwam er nu op aan de schade te beperken. Ze waren toch al met zo weinig, dus ze konden niemand missen. En bovendien was tijd geld. Nog maar vier dagen tot aan de actie.

De regen viel neer als een gordijn van kleine druppels, die in de kraag van zijn regenjas gleden. Terje stond langzaam op en kromde zijn rug om zich te beschermen tegen de windvlagen vanaf de Noordzee. Hij huiverde van opluchting. Het besluit was genomen.

Zijn gedachten dwaalden af naar een titel die hij in boekhandel Norli aan de Haraldsgata had gezien. *De onzichtbare man*. Hij had de flaptekst vluchtig gelezen. Het was een verhaal over een man die niet leek te bestaan. Een gevaarlijke man, die zich onzichtbaar door de schaduwen bewoog.

Dat boek had beter *De onzichtbare man uit Haugesund* kunnen heten, dacht Terje en hij keerde zijn rug naar de stad die lag te wachten in de ochtendnevel.

Haugaleite, Haugesund
Zondagochtend, 1 maart 2015

Inspecteur Lotte Skeisvoll beseftte hoe slecht ze eraan toe was toen ze de onverharde zijweg naar de villa aan de Vestevegen insloeg en het afzetlint van de politie zag fladderen in de wind. Haar voet liet zomaar het gaspedaal los en haar handen grepen het stuur zo stevig vast, dat haar knokkels wit zagen. Ze hapte naar adem. De auto bleef halverwege de helling staan en begon langzaam achteruit te rijden.

Åse Fruholm – hoofd van de forensische afdeling van de Haugesundse politie – keek haar aan, constateerde dat Lotte niet tot handelen in staat was en trok resoluut aan de handrem. De banden gleden knerpnd over het grind en de auto kwam tot stilstand. Lotte boog haar hoofd, haalde diep adem, wreef over haar gezicht en mompelde een nauwelijks verstaanbare verontschuldiging. Ze voelde hoe Åse een knokige hand op haar schouder legde en er een vriendelijk kneepje in gaf.

In de maanden na de dood van haar zus Anne was ze in een neerwaartse spiraal beland. Een soort hel van Dante, waar alle wegen leidden naar een afgrond van schuld, zelfverwijt en inktzwarte wroeging. Toen ze haar werk als rechercheur weer oppakte, voelde het alsof ze in het water lag en moest vechten om niet te verdrinken. Dat lukte niet erg goed – haar collega's hadden al vraagtekens geplaatst bij haar concentratievermogen. Vaak zat ze urenlang op kantoor, zonder ook

maar de simpelste taken gedaan te krijgen. En deze nieuwe plaats delict riep een hele trits nare gevoelens op.

De eerste agenten ter plaatse hadden om halftien 's ochtends forensische ondersteuning ingeroepen. Een sterfgeval onder verdachte omstandigheden. Als twintigjarige meisjes zomaar ineens doodgaan, heeft dat zelden een natuurlijke oorzaak. Het geknetter van de politieradio rukte Lotte uit haar gedachten. Het regiokorps maakte nog geen gebruik van het nieuwe digitale systeem. Voorlopig werd er nog analoog gecommuniceerd.

‘We zien jullie verderop stilstaan. Is alles in orde?’

Lotte schudde haar demonen van zich af. Ze hief haar hoofd, rechte haar rug en pakte de mobilfoon uit de houder.

‘Ja hoor, Knut. Het leek ons gewoon een beter idee om de auto wat verder weg te parkeren, zodat hij niet te dicht bij de plaats delict staat.’

Vanuit haar ooghoek zag ze hoe Åse haar een verbaasde blik toewierp.

‘Begrepen. Jullie mogen verder komen.’

Ze reed nog een stukje achteruit, tot aan een kleine parkeerstrook naast een transformatorhuisje. Ze zette de auto stil, knoopte het jasje van haar uniform dicht en stapte uit. De regen roffelde op haar pet en ze rilde in de wind. Boven de zee hingen zware, donkere wolken en er sloegen hoge golven op de kade van het schiereilandje Killingøy, achter hen. Verderop zag ze witte schuimkoppen rond de tot museum ingerichte vuurtoren op het eilandje Sørhaugøy, dat lag te wachten op de volgende zomergasten. Alles was grijs, zoals meestal in maart. Lotte meende zich te herinneren dat de zon in januari voor het laatst een bliksembezoekje had afgelegd.

Achter zich hoorde ze de klep van de kofferbak dichtslaan. Ze draaide zich om. Het magere lichaam van Åse Fruholm verdronk in een enkellange, gele regenjas. Naast haar stond een grote aluminium sporenkoffer, die tot haar heup reikte. Het geheel deed Lotte denken aan een uitgeteerde immigrant die net aangekomen was op Ellis Is-

land in New York. Ze bood aan de koffer te dragen, maar kreeg slechts een geërgerd snuiven als antwoord.

Åse accepteerde veel, maar niet dat anderen haar behandelden alsof ze zwak was. Ze viste een sigaret uit haar jaszak, draaide haar rug naar de wind en stak hem op. Met een grimmig gezicht en de sigaret in haar mondhoek hees ze de koffer omhoog en begon ze de steile heuvel op te lopen. Zo nu en dan blies ze een rookwolk uit – om naar lucht te kunnen happen, vermoedde Lotte.

Vlak voor het afzetlint bleven ze staan. Lotte tilde het op om Åse door te laten, terwijl ze van de gelegenheid gebruikmaakte om het lint, dat hier en daar gedraaid zat, recht te trekken. Ze bleef achter de afzetting staan en keek toe hoe de forensisch rechercheur moeizaam de laatste meters naar de witte villa aflegde. Een groepje jongeren dat zich waarschijnlijk in het huis had bevonden toen het meisje een uur geleden was aangetroffen, stond dun gekleed en bibberend achter het lint. Ze waren doornat van de regen. Lotte zag dat de oudgediende van het politieteam, Lars Stople, getuigenverklaringen aan het afnemen was. Ze liep naar hem toe en wisselde een paar woorden met hem. Het was van groot belang dat ze de verklaringen afnamen voordat de jongeren kans zagen elkaar uitgebreid te spreken. Op de achtergrond stond een groepje volwassenen zachtjes met elkaar te praten. Een van hen, een korte en gezette man van halverwege de dertig, kwam op Lotte en Lars af. Hij stelde zich voor als Trond Anfinsen, buurman en vriend van de familie.

‘Jullie mogen mijn huis wel gebruiken als dat nodig is, om met de mensen te praten. Ik woon hier verderop,’ zei hij en voegde eraan toe: ‘Dan hoeven die kinderen hier niet in de regen te blijven staan.’

Hij wees naar een okergeel huis dat iets lager op de heuvel lag. Lotte knikte. Binnen zouden ze snel en effectief de getuigenverklaringen op papier kunnen zetten. Ze vroeg Lars hun collega’s te verzamelen en daar verder te gaan.

Lotte tuurde rond en zag Viljar een eindje hoger op de heuvel staan, samen met zijn zoon Alexander. Het leek haast alsof ze zich aan elkaar

vastklampten. Ze liep naar hen toe. Pas als Fruholm en de forensisch arts klaar waren in de villa, kon ze zelf naar binnen. Lotte en Viljar knikten elkaar kort toe, hoewel een lange omhelzing eigenlijk natuurlijker was geweest, gezien de recente ontwikkelingen in hun vriendschap.

Viljars blonde haar plakte aan zijn wangen en op de schouders en rug van zijn jasje zaten donkere vlekken van de regen. Alexander beefde. Lotte zag dat hij een rode schram in zijn gezicht had en dat zijn rechterkaak gezwollen was. De jongen had een dunne, roestbruine trui aan en zijn spijkerbroek, die zwaar was van de regen, zakte van zijn heupen. Ze legde haar hand op de zijne.

‘Heb je geen droge kleren bij je?’

Alexander trok zijn hand weg. Zijn houding was ontwijkend en nors.

‘Die liggen binnen. Ik mag godverdomme niet eens het huis in om mijn jas te halen.’

‘Zeg!’ Viljar keek zijn zoon streng aan. ‘Niet vloeken. Je mag Lotte dan wel kennen, je moet haar nog steeds met respect behandelen als ze aan het werk is.’

Alexander wierp zijn vader een nijdige blik toe en schudde gelaten zijn hoofd. Lotte knikte naar Viljar om aan te geven dat ze het niet erg vond. Rond hun voeten verzamelde het water zich in stroompjes. Het geluid van de regendruppels die in plassen vielen, was het enige teken dat de tijd verstreek.

Lotte brak een dood twijgje van een berkenboom en liet het rond-draaien tussen haar vingers.

‘Ik zag je auto verderop in de bocht staan. Alexander mag er vast wel even in gaan zitten om warm te worden, zolang wij bezig zijn op de plaats delict.’

Viljar haalde zijn doosje pruimtabak tevoorschijn, peuterde er een portie uit en wees naar twee agenten die voor de deur van de villa stonden.

‘Dat hadden we hun ook al gevraagd, maar ze zeiden dat we hier moesten blijven.’

Er bestonden strikte regels voor het eerste team dat arriveerde op een plaats delict waar een lijk was gevonden. Lotte constateerde dat dit team correct had gehandeld. Ze wenkte een van de agenten, die meteen op een holletje naar haar toe kwam. Een aspirant, een stagiair van de politieacademie. Bij haar aangekomen ging hij in de houding staan, of iets wat erop leek. Ze zag zijn ogen glimmen. Hij slaagde er in de verste verte niet in om te verbergen hoe spannend hij het allemaal vond.

‘Kun je me vertellen wat jullie aantreffen toen jullie hier kwamen? En op welke manier het huis is onderzocht?’

De jongen dreunde zijn antwoord op alsof hij bij een mondeling tentamen zat: correct, stijf en volgens het boekje. Lotte vond hem meteen sympathiek.

‘De plaats delict is veiliggesteld en afgezet. Alleen de forensisch arts van dienst is binnen geweest om de dood van het meisje vast te stellen. Ook de directe omgeving hebben we afgezet,’ meldde hij.

‘Oké. Mooi. Is de STAVAST-regel nageleefd?’

Lotte zag dat de aspirant nog een tikje rechterop ging staan. Dit was een knul naar haar hart.

‘Van voor tot achter, mevrouw de hoofdinspecteur.’

Ze knikte en stuurde hem terug naar zijn post. Viljar keek haar vragend aan.

‘De STAVAST-regel? Wat is dat nou weer?’

Lotte glimlachte. Ze vond zijn nieuwsgierigheid een leuke eigenschap.

‘Sporen Traceren en Alles Veiligstellen, zonder Aannames over Schuld en Toedracht.’

‘Pardon?’

‘Dat is wat het eerste team ter plaatse moet doen. Het is een acroniem. Ik hou van ezelsbruggetjes, die zorgen voor structuur.’

Viljar schudde zijn hoofd en Lotte dacht te kunnen zien dat ook Alexander met zijn ogen rolde.

Haar telefoon ging, dus ze liep een eindje van hen weg. Het was

Åse, die haar verzocht een overall aan te trekken en naar de bovenverdieping van de villa te komen. Lotte antwoordde dat ze eraan kwam en gebaarde naar Viljar en Alexander dat ze haar moesten volgen. Ze liepen naar de aspirant en Lotte vertelde hem dat Viljar en Alexander toestemming hadden om naar hun auto te gaan en vroeg hem ervoor te zorgen dat Alexander zijn jas kreeg. Hij knikte kort, zonder vragen te stellen.

Voordat ze zich bukte om onder het afzetlint door te lopen, vroeg ze Viljar en Alexander in de auto te wachten op verder bericht van haar.

‘Zorg ervoor dat die jongen weer een beetje warm wordt,’ fluisterde ze, waarna ze bij hen wegliep.

Haugaleite, Haugesund
Zondagochtend, 1 maart 2015

Lotte Skeisvoll bleef voor de voordeur staan, streek haar witte overall glad en trok de rand van haar lichtblauwe haarnetje recht. Ze controleerde of de pijpen van de overall netjes over haar laarzen vielen, zag dat haar ene schoenovertrek een paar centimeter te hoog zat en trok het omlaag. Van dat soort dingen werd ze rustig. Ze hielpen haar om haar brein af te stemmen op de juiste frequentie en nare gedachten opzij te schuiven.

Knut Veldetun stond in de hal om ervoor te zorgen dat er geen onbevoegden binnen konden komen. Hij knikte haar kort toe. Ze had meer behoefte gehad aan een vriendelijke glimlach, maar in deze situatie was er geen plek voor emoties.

Lotte werd door een donkere zitkamer geleid, waar duidelijk geefst was, en daarna een trap op naar de bovenverdieping. Onderweg kwam ze de forensisch arts tegen, een geroutineerde droogstoppel met een kaal hoofd, die ook geen woord met haar wisselde. Het enige teken van emotie dat ze bespeurde was een wrevelige trek om zijn mond.

Boven aan de trap stond Åse haar op te wachten. Ze gebaarde dat Lotte mee moest lopen naar de slaapkamer waar Emilie Sand Vormedal lag. Toen Lotte op de drempel stond en het lichaam in een verwrongen houding op bed zag liggen, aarzelde ze even. Het

dekbed lag op de grond, zodat het naakte meisje onbedekt was. Haar huid was bleek en haar mond stond open, verstijfd in een wanhopig happen naar lucht.

Åse kwam naast Lotte staan, zich schijnbaar onbewust van haar aarzeling.

‘Emilie Sand Vormedal. Twintig jaar oud. Dochter van Bernhard Sand en Anny Vormedal, op eenjarige leeftijd geadopteerd uit Ethiopië.’

Lotte knikte en verdrong het beeld van een door verdriet overmande adoptiefamilie dat in haar opkwam. Haalde je een kind naar het veilige Noorwegen, kreeg je dit.

‘Heb je al iets gevonden?’

Op Åses gezicht verscheen een kaart van rimpeltjes met oneindig veel vertakkingen. Voor de mensen die haar kenden was dat een teken van misnoegen. Ze boog zich over het bed en legde haar dunne, gehandschoende hand voorzichtig op de onderarm van het meisje. Toen ze die omdraaide, werd een donkerrode, verticale schram zichtbaar.

‘Ze heeft een aantal blauwe plekken, maar geen zichtbare verwondingen, behalve deze dan. Ik vermoed dat het een krabwond is. De breedte komt overeen met een nagel, het begin is goed zichtbaar, het einde juist niet, en de vorm is gebogen. Verder lijkt het lichaam intact. Geen zichtbare tekenen van wurging of versmoring.’

‘Denk je dat ze een ademhalingsstilstand heeft gehad?’

Lotte streek met haar vingers langs de hals van het meisje. Ook zij zag geen sporen van touw of blauwe plekken, achtergelaten door wurgende vingers. Åse knikte bevestigend. Het enige geluid in de kamer was het geritsel van hun overalls. Niets was zo stil als de dood.

‘Kijk eens.’

Åse tilde een van de oogleden van het meisje op. Lotte boog voorover. Het gaf telkens weer een onprettig gevoel om zo dicht bij het gezicht van een dode te komen. Net alsof je ongevraagd in iemands persoonlijke ruimte kwam. De gezichtshuid van het meisje was glad en vertoonde geen tekenen van geweld. Ook aan de ogen zag Lotte

niets bijzonders. Ze keek vragend op naar Åse. De middelbare forensisch rechercheur leek zich vrolijk te maken over haar gebrekkige observatievermogen.

‘Dat dacht ik al. Ik had eerst ook niets in de gaten.’

Ze pakte een vergrootglas uit haar koffer.

‘Maar de forensisch arts wel. Hij zag duidelijk iets. Als je dit nu eens gebruikt en goed kijkt naar het gebied rond de traanbuizen...’

Lotte hield het vergrootglas omhoog en begreep wat de arts had gezien.

‘Zijn dat petechiën?’

Åse glimlachte – wat ze normaal gesproken alleen deed als iemand haar tijdens een lang teamoverleg mededeelde dat het tijd was voor een rookpauze.

‘Klopt. Petechiën. Vlekken van Tardieu, zo je wilt. Puntvormige onderhuidse bloedinkjes die bij ademhalingsobstructie optreden in het bindvlies.’

‘Je hoeft me geen college te geven, Åse, ik weet wat het zijn. Maar het gekke is dat ik geen andere sporen zie van verstikking. Alleen deze, maar die zijn haast onzichtbaar.’

Lotte rechtte haar rug. Ze vond het steeds onprettiger om zo vlak bij het meisje te zijn.

‘Kan het zijn dat ze in haar slaap gestikt is? Dat ze zich eerst in een coma heeft gezopen en toen per ongeluk met haar gezicht in haar kussen is gaan liggen?’

‘Daar kan ik nu nog niets zinnigs over zeggen. Het zou een verklaring kunnen zijn, maar we hebben geen textielvezels rond haar mond en neus gevonden. De kussens op haar bed zijn dik en luchtig, dus daar hadden we ongetwijfeld sporen van gevonden. Toch duidt alles op zuurstofgebrek. Ik schat in dat ze gisteren in de loop van de avond overleden is. Toen Alexander Gudmundsson vanochtend om negen uur naast haar wakker werd, was de rigor mortis al zo ver ingetreden dat ze in dezelfde houding bleef liggen toen hij haar probeerde om te draaien.’

Lotte kwam met een ruk overeind en greep Åses arm vast.

‘Wat? Godallemachtig, heeft Alexánder haar gevonden?’

Åse trok haar wenkbrauwen op en keek Lotte verbaasd aan.

‘Wist je dat nog niet? En dat niet alleen – hij heeft de hele nacht bij haar in bed gelegen.’

Lotte holde halsoverkop naar de gang. Dat meisje was waarschijnlijk gestikt en nu had zij degene die de nacht met haar had doorgebracht zonder nadenken toestemming gegeven om de plaats delict te verlaten. Viljar nam na een paar tellen al op. Lotte vertelde wat er aan de hand was en vroeg hem of hij in zijn eentje naar het huis van de buurman kon komen, zodat ze eerst even met hem kon praten. Alexander was nog maar zeventien en Lotte wilde hem niet meenemen naar het bureau zonder de toestemming van zijn vader. En bovendien: Viljar kennende was het wel zo slim hem eerst goed te kneden voordat je hem liet gisten.

Ze trok haar overall uit, liep naar het okergele huis van de buurman en ging zitten wachten bij een paar jongeren die op het feest waren geweest. Ze herkende twee van hen. Ze schrok even toen ze tussen de feestvierders de kleine Maria Friestad zag zitten, de dochter van haar burens. Lotte had vroeger weleens op haar gepast. Ze was minder verbaasd toen ze Ingar Fjell zag. Hij was de zoon van de vroegere hoofdcommissaris en was als kind, rondrennend door de gangen van het politiebureau, de oogappel van het hele team geweest. Hij was inmiddels lang en knap en kwam nog steeds zo nu en dan een praatje maken op het bureau.

Lotte liep op hem af om hem gedag te zeggen. Hij was merkbaar aangedaan door de gebeurtenissen en ze zag dat het hem moeite kostte om zijn tranen te verbergen voor de anderen.

‘Kende je haar goed?’

Ingar knikte, maar antwoordde niet. Hij bibberde van de regen en de kou. Hij opende zijn mond, aarzelde even en zei toen: ‘Waarom moeten de beste mensen er altijd het eerst aan geloven?’

Hij sprak zo zacht dat alleen Lotte hem hoorde. Ze had met hem

te doen. Zijn moeder had zelfmoord gepleegd toen hij nog maar tien was. Lotte was net in dienst toen het gebeurde en herinnerde zich de gebeurtenis maar al te goed – ze had Ingars moeder zelf met touw en al van de hanenbalk moeten halen.

Lotte schudde de nare herinnering van zich af toen ze Viljar de heuvel op zag rennen – eigenlijk leek het meer op een mislukte snelwandelpoging, waarbij hij bij elke stap met zijn heupen zwaaide. Terwijl hij op adem kwam, legde ze uit hoe ernstig de situatie was en dat ze pas net wist dat Alexander betrokken was bij de vondst van Emilies lichaam.

‘Gaat het een beetje met Alex?’ vroeg Ingar.

Viljar knikte. Zijn rokerslongen konden blijkbaar nog geen verbale reactie aan. Lotte liep met hem mee naar de parkeerplaats waar zijn auto stond en vroeg via haar portofoon of iemand al een eerste getuigenverklaring had afgenomen bij Alexander. Knut Veldetun antwoordde meteen.

‘Ik heb kort met hem gepraat. Hij vertelde dat hij haar vanochtend zag liggen toen hij wakker werd.’

‘Oké. Dan had Åse dus gelijk.’

‘Ja, maar ik heb Åse nog niet verteld over de knokpartij.’

Lotte bleef staan en gebarde naar Viljar dat hij even moest wachten.

‘Knokpartij? Is dat iets wat ik moet weten?’

‘Ja. Een paar van de jongeren zeggen dat Gudmundsson vanochtend stiekem naar buiten wilde sluipen en vervolgens beweerde dat Emilie niet in de slaapkamer was. Daarna probeerde hij te voorkomen dat ze de kamer in gingen. Toen ze hem aan de kant duwden, ging hij ervandoor. Het was hier een enorm tumult toen we aankwamen.’

‘Godsamme.’

Lotte zette het op een holletje richting Viljars auto. Ze had meteen naar Knut moeten gaan, in plaats van naar die aspirant. Die had waarschijnlijk alleen maar op wacht gestaan en wist van niets.

Toen Lotte en Viljar de bocht om renden en Viljars gloednieuwe

Mazda zagen, konden ze hun ogen nauwelijks geloven. Alexander zat op de bestuurdersstoel. Zodra hij hen zag, gaf hij vol gas en liet hij de koppeling opkomen. Grind spatte op van onder de banden. De auto slingerde eerst een paar keer vervaarlijk, maar toen kreeg de jongen controle over het stuur en reed hij er in volle vaart vandoor over de Vestevegen.

Asalvik, Toskatjønn, Haugesund
Zondagochtend, 1 maart 2015

‘Godverdegodver!’ brulde Alexander, terwijl hij slappend de Skillebekk-gata in reed. Zijn snelheid was te hoog voor de krappe bocht – de achterbumper van de auto belandde in een heg en rukte hele takken mee. Hij had grote moeite om de auto weer recht te krijgen en was blij dat er geen tegenliggers aankwamen. De banden hervonden hun grip en de auto maakte opnieuw vaart.

De paniek raasde door zijn lijf. Elke zenuwbaan voelde als een brandende lont. Hij klampte zich vast aan het stuur en remde niet af bij de kruising met de Haugevegen, maar kneep zijn ogen dicht en reed op goed geluk door. Hij hoorde piepende remmen, maar was het kruispunt al over voordat het tot een botsing kon komen. Toen hij zijn ogen weer opendeed, was hij in volle vaart op weg naar de kruising met de Karmsundgata. Een ouder echtpaar dat een wandelingetje maakte, bleef staan om het spektakel te volgen. Een voetganger op het zebrapad voor het oude gemeentehuis rende terug naar stoep. Het stoplicht op het kruispunt stond op rood, maar Alexander reed veel te snel om te kunnen stoppen.

Hij vloekte luid, begon naar rechts te sturen en bedacht dat het wel bijzonder domme pech was dat het enige stoplicht in de hele stad op rood stond, maar had al gauw iets anders aan zijn hoofd. Terwijl de banden van de auto over het natte asfalt slipten, besefte hij dat hij op

de verkeerde weghelft uit zou komen. De auto leidde een eigen leven. Hij vloog over de middenberm van de tweebaansweg en belandde op de linkerrijbaan. Als het vrijdagmiddag was geweest in plaats van zondagochtend, had hij een frontale botsing met een hele rij tegenliggers niet kunnen voorkomen. Nu hoorde hij slechts wild getoeter om zich heen en wist hij de auto op het nippertje op de weg te houden. Hij gaf opnieuw gas en hield met één hand de claxon ingedrukt om het tegemoetkomende verkeer te waarschuwen. Vlak bij het Lothepark lukte het hem om weer op de rechterrijbaan te komen, waarbij hij rakelings langs twee geparkeerde auto's scheerde.

Ik ga toch verdomme niet bij een of ander fucking politieverhoor zitten...

Alexander wist dat hij diep in de shit zat en begon rond te tasten in de zakken van de jas die hij gekregen had van die politieagent. Toen zag hij links voor zich een bus de rotonde bij Flotmyr naderen en moest hij een keuze maken: vol op de rem gaan staan en hopen dat hij op tijd stilstond om een botsing te voorkomen, of plankgas geven en een schietgebedje doen in de hoop dat de bus net als hij in zuidelijke richting reed en niet rechtsaf naar het centrum moest en hem af zou snijden. Hij koos voor het laatste.

Hij hoorde zichzelf schreeuwen terwijl hij de rotonde op reed. De buschauffeur gooide zijn volle gewicht op zijn claxon. Het was alsof er een misthoorn recht Alexanders oren in toeterde. De autobanden gierden over het asfalt. Zij aan zij slingerden de auto en de bus over de rotonde, de vierbaansweg naar het zuiden op. Alexander slalomde langs de auto's voor hem, voorbij het Esso-pompstation, en passeerde de rotonde bij het stadion van Haugesund zo snel, dat de auto vervaarlijk overhelde.

Toen hij in de buurt van het ziekenhuis kwam, hoorde hij sirenes achter zich en zag hij vanaf de heuvel waar de hogeschool van Haugesund stond blauwe zwaailichten. Zijn hart pompte inmiddels pure adrenaline rond in plaats van bloed. Terwijl hij met zijn linkerhand stuurde, voelde hij met de rechter opnieuw in zijn jaszak. Vlak bij het

kantoor van *Het Haugesunds Nieuws* ging zijn telefoon.

Alexander trok het ding uit zijn zak, zonder te kijken wie er belde – de politie, nam hij aan. Hij nam op en schreeuwde: ‘Krijg de kleren!’

Toen deed hij het autoraampje open en gooide de telefoon naar buiten. Hij wist de auto ternauwernood over de rotonde bij het 7-Eleven-pompstation te manoeuvreren, maar zag de overstekende fietser te laat. Dit keer was een aanrijding onvermijdelijk; hij raakte het achterwiel en zag tot zijn afgrijzen hoe de fiets met fietser en al weggeslingerd werd en achter hem over het wegdek gleed. In de achteruitkijkspiegel zag hij dat de voorste van de twee politieauto’s achter hem abrupt afremde en er een agent haastig uitstapte om bij de fietser te gaan kijken.

Nu was de ramp compleet. Alexander ramde met zijn vuisten op het stuur. Toen hij voor de derde keer zijn jaszak doorzocht, vond hij eindelijk wat hij zocht. Hij griste de hele inhoud eruit en gooide ook die naar buiten. Maar dat moment van onoplettendheid kwam hem duur te staan – toen hij weer opkeek, zag hij plotseling ook voor zich blauwe zwaailichten. Op de rotonde bij de Opelgarage waren agenten bezig van twee politieauto’s een provisorische wegblokkade te maken.

Alexander gaf een ruk aan het stuur, zodat de auto linksom de rotonde op reed. De banden verloren hun grip op het wegdek en het chassis schraapte over de cementen verhoging in het midden van de rotonde. De auto kwam even los van de grond en toen de banden aan de andere kant het asfalt weer raakten, schoof de Mazda elegant langs de politieauto die nog bezig was de weg te blokkeren en reed de rechterrijbaan op van de weg richting Raglamyr.

Toen de auto door de lucht vloog, had Alexander van schrik het stuur losgelaten, dus nu moest hij het weer zien te grijpen, voordat hij recht op de vangrail inreed. Terwijl hij uit alle macht naar het stuur graaide en zich eraan vastklampte, schraapte de rechterkant van de auto langs de rail. Hij hapte naar adem en zijn schouders beefden. Terwijl hij Raglamyr voorbijreed, stelde hij zich voor wat er zou gebeuren als de politie zijn kamer doorzocht, thuis bij zijn vader.

Hij besloot dat hij voorbij het Toskatjønn-meertje af zou slaan naar Kolnes. Daar waren een heleboel zijweggetjes waar hij de auto kon verstoppen. Hij moest eerst zijn achtervolgers kwijt zien te raken en dan zorgen dat hij ongezien terug naar huis kon om zijn spullen op te halen. Zijn laptop, vooral.

In de lange bocht voor de automatische tolpoort bij het meertje kwam Alexander gevaarlijk dicht in de buurt van de maximumsnelheid van de auto. Pas voorbij de bocht, waar de weg weer recht was, zag hij het naderende onheil. In allebei de bermknippen blauwe lichten en op het asfalt lagen spijkermatten. Alexander reageerde onmiddellijk. Hij trapte zo hard op de rem, dat het voelde alsof hij zijn voet dwars door het chassis ramde.

De wielen blokkeerden niet, maar het asfalt was nat van de regen en terwijl hij op de matten af gleed, leek zijn snelheid niet af te nemen. Toen de wielen de spijkers raakten, hoorde hij twee harde knallen. Het stuur begon een eigen leven te leiden en de auto slingerde wild. Alexander probeerde hem uit alle macht onder controle te houden, maar dat was zinloos. Hij liet het stuur los en sloeg schreeuwend zijn handen voor zijn gezicht, terwijl de auto recht op de rotswand aan de rechterkant van de weg af reed.